

ลับ

เรื่องเสร็จที่ ๘๖๐/๒๕๓๕

(สำเนา)

ที่ นร ๐๖๐๑/๑๔๑๙

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ทำางวังหน้า กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๑ ธันวาคม ๒๕๓๕

เรื่อง กฎหมายเกี่ยวกับการเผยแพร่ลัทธิศาสนา

เรียน เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ที่ นร ๐๕๐๕/๒๒๘๖

ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๓๔

ตามหนังสือที่อ้างถึงแจ้งว่า สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติได้รายงานความเห็นต่อรองนายกรัฐมนตรี (พล.ต.อ.เกา สารสิน) เกี่ยวกับมาตรการแก้ไขปัญหาการเผยแพร่ลัทธิศาสนาต่าง ๆ โดยเฉพาะกรณีความเคลื่อนไหวของสมาคมศูนย์วัฒนธรรมแห่งความสามัคคี (ลัทธิมุขินิยม) และรองนายกรัฐมนตรี (พล.ต.อ.เกา สารสิน) ได้พิจารณาแล้วสั่งการให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจสอบกฎหมายที่ห้ามการเผยแพร่ลัทธิศาสนาซึ่งขัดกับขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมไทยว่ามีหรือไม่ อย่างไร หากไม่มี สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็นในเรื่องเกี่ยวกับมาตรการป้องกันการเผยแพร่ลัทธิศาสนาที่ขัดต่อวัฒนธรรมไทยอย่างไร นั้น

บัดนี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวโดยได้รับฟังการชี้แจงข้อเท็จจริงจากสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ กรมตำรวจ สำนักงานข่าวกรองแห่งชาติ และกรมการศาสนา แล้ว ข้อเท็จจริงจากที่หน่วยงานดังกล่าวได้ประมวลไปให้ทางสำนักงานฯ นั้นปรากฏว่า มูลเหตุของปัญหาในเรื่องนี้เกิดจากการเข้ามาเผยแพร่ลัทธิมุขินิยมในประเทศไทย ซึ่งมีนายชันเมียงมุน ชาวเกาหลีเหนือ เป็นผู้ก่อตั้งลัทธินี้ที่ประเทศเกาหลี โดยแนวคำสอนของลัทธินี้มีหลักการสำคัญ คือ ต้องการที่จะรวมสังคมของโลกเข้าด้วยกันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เพื่อมิให้มีการแบ่งแยกเชื้อชาติ ศาสนาอีกต่อไป ส่วนวิธีการเผยแพร่ลัทธินี้ในประเทศไทยได้มุ่งไปที่เยาวชนโดยใช้การดำเนินกิจการต่าง ๆ เช่น การสอนดนตรี หรือการพบปะสังสรรค์เพื่อดึงดูดให้เยาวชนเข้ามามีส่วนร่วม แล้วได้มีการสอดแทรกคำสอนให้เกิดศรัทธาเชื่อถือ และการชี้ให้เห็นว่า นายชันเมียงมุนเป็นศาสดาที่ได้รับมอบหมายจากพระเจ้าเพียงผู้เดียว และเป็นพ่อแม่ที่แท้จริง ซึ่งเยาวชนต้องกตัญญูและปฏิบัติตาม นอกจากนี้ ตามเอกสารที่สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติได้เสนอเกี่ยวกับการดำเนินคดีผู้ต้องหาคติมุขินิยมซึ่งมีจำนวน ๒๐ คน แต่จับได้ ๘

ลับ

คน ก็ระบุว่า ผู้ที่เคยเข้าเป็นสมาชิกของมุณีซึ่มและบรรดาผู้ปกครองของสมาชิกยืนยันว่าส่วนใหญ่จะสอนให้เลิกนับถือพ่อแม่ญาติพี่น้องทั้งหมดและเลิกนับถือศาสนาเดิมของตน ซึ่งเป็นผลทำให้เยาวชนละทิ้งครอบครัวและการศึกษา มีการมั่วสุมกับผู้เผยแพร่ลัทธิและถูกหลอกลวงให้หารายได้มาสนับสนุนลัทธิ ซึ่งจากการดำเนินการเผยแพร่ลัทธินี้ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นว่าจะเกิดปัญหากระทบกระเทือนความมั่นคงของประเทศและสร้างปัญหาด้านสังคมขึ้นได้ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติจึงเห็นสมควรหามาตรการป้องกันกาเผยแพร่ลัทธินี้รวมทั้งลัทธิอื่น ๆ ที่อาจเป็นภัยต่อประเทศชาติด้วย โดยมีแนวทางดังนี้

(๑) การแก้ปัญหาระยะสั้น สมควรดำเนินการในด้านการประชาสัมพันธ์และการปฏิบัติการด้านจิตวิทยาเพื่อจูงใจให้ประชาชนและเยาวชนเห็นความไม่เหมาะสมของลัทธิเหล่านี้ และเผยแพร่อบรมในเรื่องศาสนาพุทธและความกตัญญูต่อบุพการีตลอดจนการให้ความช่วยเหลือเยาวชนที่มีปัญหาชีวิต

(๒) การแก้ปัญหาระยะยาว สมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการเผยแพร่ศาสนา เพื่อคุ้มครองพุทธศาสนาและกำกับดูแลการเผยแพร่ลัทธิศาสนาใหม่ ที่ไม่เหมาะสม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาได้พิจารณาข้อเท็จจริงดังกล่าวประกอบกับเอกสารที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้จัดส่งมาให้ประกอบการพิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

(๑) โดยที่มาตรา ๒๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติรับรองให้บุคคลมีเสรีภาพบริบูรณ์ในการนับถือศาสนา นิิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมในทางศาสนา และยังมีเสรีภาพในการปฏิบัติพิธีกรรมตามความเชื่อถือของตนเมื่อไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อหน้าที่ของพลเมืองและไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนด้วย ฉะนั้นจากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว การที่บุคคลใดจะนับถือศาสนาและลัทธิใดย่อมจะมีสิทธิกระทำได้เสมอโดยรัฐจะดำเนินการใด ๆ เพื่อจำกัดเสรีภาพในการนับถือศาสนาของบุคคลนั้นมิได้ และการคุ้มครองการถือศาสนาหรือลัทธิดังกล่าวนี้ย่อมคุ้มครองไปถึงการแสดงความคิดเห็นหรือการเผยแพร่ความเชื่อถือของตนตามคำสอนของศาสนาหรือลัทธินั้นด้วย ข้อจำกัดเสรีภาพในเรื่องนี้ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าวคงมีแต่เพียงการปฏิบัติพิธีกรรมตามความเชื่อถือของตนนั้นจะต้องไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อหน้าที่ของพลเมือง และไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ซึ่งหมายถึงการดำเนินพิธีกรรมต่าง ๆ ตามศาสนาและลัทธินั้น หากเป็นการฝ่าฝืนบทกฎหมายใดที่ถือว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิด การดำเนินพิธีกรรมเช่นนั้นก็จะไม่ได้รับความคุ้มครองโดยรัฐธรรมนูญ ด้วยเหตุนี้ เมื่อรัฐธรรมนูญได้กำหนดแนวทางการคุ้มครองบุคคลในเรื่องการถือศาสนาหรือลัทธิใด ๆ ไว้เช่นนั้นแล้ว การกำหนดขอบเขตของการเผยแพร่ศาสนาหรือลัทธิจึงไม่อาจมีขึ้นได้ส่วนการกระทำที่เกี่ยวข้องกับการเผยแพร่ศาสนาหรือลัทธินั้น หากเป็นการกระทำที่ขัดต่อสภาพของสังคมไทยที่มีกฎหมายบัญญัติห้ามมิให้กระทำเช่นนั้นแล้ว การฝ่าฝืนย่อมมีโทษตามกฎหมายของประเทศไทย อันเป็นการให้ความคุ้มครองแก่คนในสังคมไทยเป็นกรณีปกติอยู่แล้ว ซึ่งหลักการของรัฐธรรมนูญในเรื่องนี้ได้เป็นที่ยอมรับเป็นเวลานาน โดยรัฐธรรมนูญทุกฉบับ ฉะนั้น กฎหมายที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันนี้จึงไม่มีกฎหมายใดที่

ตราขึ้นเพื่อห้ามการเผยแพร่ศาสนาหรือลัทธิต่าง ๆ ไว้โดยตรงแต่อย่างใด สำหรับในกรณีของลัทธิมูนิซึ่มนี้หากถือว่าเป็นศาสนา นิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมในทางศาสนาแล้วก็ย่อมจะได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญด้วย และเมื่อพิจารณาจากเอกสารที่

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติเสนอประกอบการพิจารณาแล้ว มีข้อที่น่าสังเกตว่าเอกสารที่กล่าวถึงคำสอนตามความเชื่อถือของลัทธินี้ได้เขียนไว้ในลักษณะเช่นเดียวกับศาสนาทั่ว ๆ ไป ซึ่งโดยปกติคำสอนของศาสนาหรือลัทธิต่าง ๆ ที่มีการเผยแพร่จะไม่กล่าวถึงเรื่องที่เป็นปฏิปักษ์ต่อสังคมให้เห็นอย่างชัดแจ้งอยู่แล้ว ดังนั้น ปัญหาที่อาจมีขึ้นจึงเป็นพฤติกรรมที่เกิดจากวิธีการดำเนินการเผยแพร่ลัทธิซึ่งเป็นปัญหาข้อเท็จจริงที่มีการกระทำขึ้นในแต่ละกรณี และในกรณีเช่นนี้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่า หากการกระทำส่วนใดฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติของกฎหมาย เช่น ยุยงให้ล้มล้างรัฐธรรมนูญหรือใช้สาวกทำการประทุษร้ายต่อชีวิตหรือทรัพย์สินของบุคคลอื่น ก็ย่อมจะดำเนินการสืบสวนสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานและดำเนินคดีได้เป็นกรณีปกติ

(๒) สำหรับมาตรการเพื่อป้องกันการเผยแพร่ลัทธิที่ขัดต่อวัฒนธรรมไทย นั้นสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นด้วยกับแนวทางด้านการเผยแพร่ทำความเข้าใจที่ถูกต้องให้แก่ประชาชนตามที่สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติเสนอ แต่สำหรับการตรากฎหมายเผยแพร่ศาสนาเพื่อคุ้มครองพุทธศาสนาและกำกับดูแลการเผยแพร่ลัทธิศาสนาใหม่นั้น เมื่อเป็นที่ยอมรับว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้รับรองเสรีภาพโดยบริบูรณ์ในการถือศาสนาหรือลัทธิใด ๆ การจะตรากฎหมายเพื่อควบคุมหรือกำกับดูแลการเผยแพร่ศาสนาหรือลัทธิจึงมีผลกระทบต่อเสรีภาพในการถือศาสนาหรือลัทธิต่าง ๆ โดยตรง การจะตรากฎหมายในลักษณะเช่นนี้จึงอาจถูกโต้แย้งว่าขัดต่อรัฐธรรมนูญขึ้นได้ นอกจากนี้ การตรากฎหมายดังกล่าวอาจเป็นการเอื้ออำนาจหรือให้ประโยชน์แก่ศาสนาบางศาสนา ในขณะที่บางศาสนาหรือบางลัทธิถูกจำกัดสิทธิซึ่งอาจเกิดข้อโต้แย้งหรือความไม่พอใจจากกลุ่มบุคคลที่ยอมรับนับถือศาสนาหรือลัทธิเช่นนั้นได้ง่าย แนวทางการดำเนินการเรื่องนี้จึงสมควรใช้วิธีทางกฎหมายที่มีอยู่ เช่น ประมวลกฎหมายอาญาเพื่อควบคุมการดำเนินการมิให้มีการฝ่าฝืนบทบัญญัติกฎหมายเหล่านั้น ซึ่งน่าจะเป็นมาตรการที่เหมาะสมและเพียงพอแล้ว

อนึ่ง เพื่อประกอบการพิจารณาเรื่องนี้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาใคร่ขอเรียนด้วยว่า ปัญหาในเรื่องการให้มีกฎหมายเผยแพร่ศาสนาได้เคยมีการเสนอไว้ในร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๓๔ แล้ว โดยมีข้อความเป็นวรรคสามของมาตรา ๒๗ ว่า “การตรากฎหมายเพื่อส่งเสริมหรือคุ้มครองศาสนาย่อมกระทำได้” แต่ในที่สุด สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้มีมติให้ตัดข้อความดังกล่าวออกไปจากร่างนี้ รัฐธรรมนูญที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนี้จึงไม่เปิดโอกาสให้มีการตรากฎหมายในเรื่องดังกล่าวขึ้นได้ ซึ่งเป็นการยืนยันเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญในอันที่จะให้ความคุ้มครองเสรีภาพบริบูรณ์ในการถือศาสนาหรือลัทธิต่าง ๆ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

๔

ลับ

ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ) วัฒนา รัตนวิจิตร
(นายวัฒนา รัตนวิจิตร)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานเลขานุการกรม
โทร. ๒๒๒๐๒๐๖-๙
โทรสาร ๒๒๔๑๔๐๑
๒๒๖๓๖๑๑-๒

ลับ